



רע פס קאהל סער אינוסט - סעפטעמבער  
137% - 137% נולד

פערטער שלא נפס-עה-מ ארקט. בייא דע-  
אם 3-טען ד. מ. היער אין עסט אונגעארשענע וואגע-  
מארקטע ווארדען 2622 שטיק ניאם-אינד 1209 קליינ-שייט  
צו מארקטע געבראכט. היעפאן ווארדען סעקורטיס:  
67 שטיק שטיק רע, סער שטיק פאן 80 - 175  
נולדען; 1028 אסטען דאס סאאר פאן 200 - 390 נולד,  
668 סיעה דאס סאאר פאן 140 - 250 נול, 120 מעל-קויע  
דאס שטיק פאן 75 - 180 נול, 9 שטיק בויספעל דאס סאאר  
120 - 190 נולד, 731 שטיק קעלבע דאס שטיק פאן 12  
- 30 נול, 1209 שטיק לעמבע דאס סאאר 3 - 7 נול,  
פיינע סער 100 קויל: אונטער-פלייש 46 - 51 נולדען -  
קוה-פלייש 44 - 47 נולד, קאלב-פלייש 60 - 80 נולדען  
בויספעל-פלייש 41 - 44 נולד.

לאטע-ציעהונג 2-טען אפריל 1879.  
מדינת 7 6 67 61 43  
פערטע-אויסליבען דערקאטער: מאיר בייא הייט.

**פאנבורג**

אין דער היינטיגער אונגעארשענער קולטור-  
געמיינדע איזט דא שפעלע איינע נומער בעל-  
תפלה שייב וויא דער געבלייב דאס נעמינען  
נאטאליאט בענלישען וואלד, מיט דעם יארדעם-  
געהאלטע פאן 300 גילדען מיט פיינער וואוינע-  
נאמען שטיק אינד אכטליבען געבענע-פאר-  
מענטען צו געזעצטער רעפערטירענער דא מיט  
נישטן צייטשטען פאן אונגעארשענער אטאדראק-  
סעו ראכטיגען פערזעהען זינד, וואלדען ביי צום  
1-טען אפריל וואס איזט פארשטאנד עדישענע  
ניד דעם אקענטירטען ווערדען דא רייזע-קאם-  
סען פערטענע.

הערדע-רוא-ד (ראבער קאמ) 1879.  
דער פארשטאנד (3-3)

דא שאנסטען נאדשטיקעוויינען  
איף פויבט אינד מאנטעל.

**קרינוואלד**

בידאסעס, לאנדשטאט, הויאטישעס הייט  
געשפעיעהלעך צו צו אנפערטיגע אללער פארקאם-  
גענדען בונט-נאדשטיקעוויינען פיר טעט-  
פעל וואיאהל נאד אלטעס איזט איר נאך גייע-  
רישט, אינד מיט דעם סעסען איזט 32 אהרען זייע-  
ווארבענער וואהלפערדיגעטער דאס וויא אהרע דא  
פיר דען טעמפל אין פסט ווען מיטשאלן אינד  
פיר נאך טעהרערע נאמען געמינדען, צווי אלל-  
געמינען צופרעדיגענע איינשטעלענע ארביטען  
- וואויבער ציינטיסע פארליענען - פיר סאלדע  
אינד בעסטע עלעקטראויינע.  
ציינטיגען אין נאמען איינשטאל לע-  
גען צו איינטישע אים.

87, 862 ני 45 11, 98, 1968 ני 83  
2218 ני 82, 2453 ני 61 30, 2642 ני 59 אינד  
2993 ני 9 אינד 97.  
אויף אללע איבריגען פערלאזטען נומערן  
פאללט דער גערינגסטע געווינ פאן יע 130 נולד.  
(3) דער רודאלפס-לאגע.  
בייא דעם אטען אפריל פארנעמטענען  
ציעהונג ווארדען פאלינגע סעווינ געצאנען:  
1840 1798 1753 1727 1603 1543 1025 995 302 29 16  
2987 2453 2534 2143 2107 2130 2018 2008 1966 1935  
3268 3281 3283 3393 3281 2644 3536 3523 3281 3268  
פאן 3877, -  
דער צווען אפריל פארלאזטען סעווינ דער היינטיג-  
מרגענער מיטע 20000 נולד איף 2207 ני 36; -  
דער 2-טע מרגענער מיט 4000 נולדען איף 1798  
23 - אינד דער 3-טע מרגענער מיט 1500 נולד  
איף 302 ני 48.

פערנער געווינען יע 400 נולדען: 995 ני 24  
אינד 2139 ני 49; 200 נולדען: 29 ני 3  
1727 ני 21 אינד 21 2987 ני 23; 100 נולדען:  
1025 ני 40, 1840 ני 13, 2139 ני 28, 2207  
ני 47, 2987 ני 43 אינד 43 8877 ני 5; יע 50  
נולדען: 302 ני 32, 995 ני 43, 1125 ני 39,  
1543 ני 7 אינד 7, 1840 ני 31, 1935  
ני 31, 2908 ני 42, 2207 ני 13, 2534 ני 7  
אינד 8 3894 ני 42; 30 נולדען: 802 ני 22,  
1025 ני 13, 1543 ני 39, 1603 ני 22 אינד  
41 1737 ני 50, 1798 ני 42, 1840 ני 15,  
1966 ני 27, 2008 ני 49, 2018 ני 3 אינד  
49, 2139 ני 45, 2207 ני 7 אינד 7, 16  
2443 ני 42, 2534 ני 33, 12 אינד 31, 38  
ני 6 אינד 6, 2987 ני 10 אינד 10, 38  
ני 33 אינד 33 3877 ני 37.

אויף אללע איבריגען פערלאזטען סעווינ  
פאללט דער גערינגסטע געווינ פאן יע 12 נולדען.

**געשעפט-בערייבט**

עסטער פרייזען.  
נעס רייזע-געשעפט פאן 1111 צען ווא-ניס-  
סעווינען צו מארקטע געבראכט. דער פערטער ווא-ניס-  
פערטעס ווארדען 7000 סטער.  
1111 צען פאן 290 סעטער 78.8 סאלא 9.90  
נול, 400 סעטער-צער 78.2 קוילא 9.80 נולד, 450 סעט-  
צער, 78, 9.50 נול, 100 סעטער 76.5 קוילא 9.20 נול,  
200 סעטער 74 ק, - 80.0 סעטער 400 סעטער 73 ק 9.25 נול,  
100 סעטער 78 ק 9.25 נול, 33.12 אינד 31, 38  
- סעטער נאדען 100 סעטער 76.5 קוילא 8.70 נול,  
באשטער 180 סעטער 74.4 קוילא 8.60 נולד, (אללעס  
סער דריי מאנאטען)  
קוילא 500 סעטער-צער 4.70 נולד,  
1111 צען סער פיר-יאהר 8.55 - (8.6 נול סער  
העכסט 9.15 - 9.25 נולד,  
האפער סער פיר-יאהר 5.52 - 5.60 נולד,  
קוקורין באנאשער סער מאינוי 1879, 4.90 -  
נולדען, 4.95

סען, דא ווארדען אים נאמען לאנדע וואסמלינגען  
פערנאשטאטעט, צוואלטיגע סיסטען מיט נאח-  
הונט-מיטשעלן אינד קליידער ווארדען נאך באם-  
דען געווינען דאס מיט איינשטענער איינער  
דא אימען וונגענען אינד פירערנען סאל-  
דאטען אירענטיג פירשטיילט ווערען. אין אי-  
נארן גלייבעט דא דערען שענערע, דער אלל-  
געמינען נאמען ווא ווא נאך ביי אירע וואלשעטיקייט  
איינערמאסען אונגעוואלפען צו האבען, אבער  
וועלכע שיינען דא אפאלדען קוסטען ווא-  
דען מיטשעלס באהן בלאם ביי איינאויס-בראנד  
פערנאדערע ווא ווא נאך ביי אירע דען היינטיגע  
סאל ליענען, דא דא וואלשע-קאממאנאראטען  
פירען זענענען ניכט איינלאזען וואלשען, עלבסט-  
דעווענערליך אונג איינשטען דער אנהאלט  
דעווען קוסטען פערדארבען אינד אמיט גענעליך  
אינאויסבא אינד ווערטהאלאנעווארדען; ווא נעמט  
עס לויבער אפ מיט דען אללגעמינען שענערען  
צו נומסטען נאם נאטעוואלדענען.

(טראסע ליבעס איבער דא  
רוסישע קראנקהייט) וויא האבען  
יינעס נעמינען וועלכע דאס איינשטאלאמא-  
דינע איין זענעס בעדען פערנאטעט, דאס  
דינעס אלס טערווענער פערטער דא נעפער-  
ליכע קראנקהייט אין דוסלאנד נאך אימער ניכט  
ערלאשען ווא. נון וויא איזט פערטעס-ברען  
3-טען אפריל מעלענאפערט; דאס ערקראנקע  
סערדען בעפונדעט זיך בערייט איינער געפאר-  
אללע יענע ערקראנקע איזט ניכט פארנעמליכען  
אונגען וואונגען אין וועלכענאק זינד ניעדערע-  
בראנגע וועלכע איינע פארשטייע דער קראנק-  
הייט ניכט סאלדך איזט -

**פערלאזונג**

(1) דער קרעדיט-מלאזען  
שלוס.

פערנער געווינען: יע 5000 נולדען 1202 ני 66  
אינד 3100 ני 35; יע 3000 נולדען 425 ני 7,  
462 ני 19; יע 1500 נולדען 1728 ני 15 58,  
4025 ני 3; יע 1000 נולדען 1728 ני 14 58,  
3900 ני 7, אינד 55; יע 4035 ני 55; יע 1000  
ני 425 ני 2 75 64, 462 ני 27 76 60 905 ני 10  
61 21 21, 997 ני 74 14, 1252 ני 34 72 51  
סעווינ 1728 ני 76, 1946 ני 33 4 74, 74,  
2191 ני 17 93 1 32 17, 2257 ני 26, 3100 ני 43,  
3900 ני 48 53 48, 4025 ני 60 62 99  
אינד ענדליך 4035 ני 23 1 אינד 28.

אויף אללע איבריגען פערלאזטען נומערן  
פאללט דער גערינגסטע געווינ פאן יע 200 נולד.

(2) דער ווינע-ר-ל-אזען  
שלוס.

פערנער געווינען יע 1000 נולדען: 37  
ני 64, 1968 ני 17, 2333 ני 66, 2453  
ני 83, 2993 ני 71; יע 800 נולדען 37 ני 75

פרייזען אונד מעהל-פרייז-טאבעלע		פרייזען אונד מעהל-פרייז-טאבעלע	
פרייזען	פרייזען	פרייזען	פרייזען
100	100	100	100
87	87	87	87
84	84	84	84
81	81	81	81
78	78	78	78
75	75	75	75
72	72	72	72
69	69	69	69
66	66	66	66
63	63	63	63
60	60	60	60
57	57	57	57
54	54	54	54
51	51	51	51
48	48	48	48
45	45	45	45
42	42	42	42
39	39	39	39
36	36	36	36
33	33	33	33
30	30	30	30
27	27	27	27
24	24	24	24
21	21	21	21
18	18	18	18
15	15	15	15
12	12	12	12
9	9	9	9
6	6	6	6
3	3	3	3
0	0	0	0

אחד אנשטענדיגע מענגער צו פערזיראטען, פאר  
עטוא צוויי יאהרען היימאטעטען דא אלטערע  
מאכטער, דא פארטע פיל איבערסען גליקליך  
איים, דא דא פארטע קינדען וואו האטע פיל  
אינגעלעך וך אלע זארגנאלט דער בערייטע גרוי-  
זען עלטערן איז דא נאך לעדיגע יונגע טאכ-  
טער, דויען וואו אהרנהייט זייט יעדער לעבלינג  
אויבער עלטערן, דאס איז מערבן ווארבע  
דען אויך זעהר זארגנעליכע ערצאגען איבער צייט-  
נעטע וך דורך אינגעליכע בילדונג איבער טאג-  
הייט אויס, אים נאכגען ארטעס מאן דאס אינגע  
מערבן, דא שאנע סאראה, זיא ווארבע דא  
ברויט איינעס יונגען מאנעס אויס זעהר הייבט  
הייזע, פאר איינען טאגען וואלטע בערייטע דא  
שיינאיינע שאפטליכען, אלס מאן אנערשטע  
אין הונדערטע איינפארט וועלכע געאינגעט  
איז אלעס גליק דויערע האכאמבאדען פארט-  
ליע גינדליך צו צערשארען, אלס געמליך דא  
מיטער בייא דער געבויט דער יונגע מאכטער  
שייער ערקראנקטע, מיטע דאס קינד איינער גרוי-  
מענישען בייערן אים ארטע אנפערטוישע ווערדע  
דא דויען אמטע זעהר הייבליך בעלאהנט וואר-  
דע וואו עס פאר איינע צווען דאס זיא דאס  
אויבער אנפערטוישע קינד זאמאגען מיט מיטער-  
ליכער זארגנאלט פלענען ווערדע, נאך דער ענט-  
וואהנט זארגנאלט אים מיטערע אויבער קינד פאר  
דער אמטע וועלכע וויקליך זא גוט איסואה  
דאס דאס בייערן וויבליך בעשענקט ווארבע, דויע-  
זעס קינד איז עס וועלכעס נעמענער בייטע נע-  
ווארבען איבער עס פאר איינע טאגען בערייטע  
ווערדען וואלטע, דא דאס יעדאך דא ערוועהנטע  
אמטע וועלכע אינגעליכע אין אלטעס ווייב נע-  
ווארבען, זיא דען ווייטען עלטערן איבער זאמטע  
איך פערטעט עס, דאס זיא שאנע סאראה  
אינגען ווען היימאטען וואר, איך ווערדע האלע  
עס: איך דויען עס ניכט איבער ווערדע, דא סארי-  
אונטערהאלטענע איז מיט געוואלטע פארטע  
לאסטען! — אנפאנגען לאסטען דא לייעט לויט  
איז איבער דויען ווערדען איינע צווען איי-  
נעס צאמאמאגען ווייבעס, אלטען וואו זאמטע ווארבע  
ערנסטער, אלס דאס ווייב פארלונדענע געשטער-  
ניס אבערעטען ווייסטע, דאס איך אין קליינע  
פערטעטען איך דעם ווייסטען האבען, עס איז  
אין פערטעטען ווייב דורך מיך אין פערטעטען  
בען לייכער צו גינדע געמאגען איז, אלטען  
דאס פערטעטען איז שטארקע קינד שיינערע,  
דא עס איז ניכט אדוכטליך געשען איז, דאס  
קינד וועלכעס איז מיט אנפערטוישע האבעטען  
ערדווערען איך געמליך שאן אין דער צווייטען  
נאכט אים שלאפען איך וואו איינפארטליך איבער

איך פערטעטען איך דויען איינליך מיט צוויי-  
ליען איך שפיענעט דאדער אויס, דאס מיין  
אינגעלעך קינד געשאפערען זיא, דער מאדערע  
קארטער דעם געליינען ערדוויסען קינדעס ווארבע  
דאדער איז דעם מאטהאלישען פיערדע האלבע בע-  
ערדעט, דאזער פארטע איך איך אבער נאך דער  
געוואהנטע מיין איינע זעס קינד צו  
וועלכעס איהר נאטירליך איז דער מינינג, דאס  
דאסועלכע איינער קינד זיא איינעס זארי-  
פערטעטען ערצאגען האבען, ביז יעטצע הויפטע  
איך שיינען, איך דאכטע מיך: דורך דויען טוי-  
שונג האבען ווייב איך ביידיע טעלען, איהר ברויכט  
ניכט צו טויערן ווערדע ווערדעס צו מאדער ער-  
דווערען קינדעס: איך איינע זען האבען דאס ניטע,  
דאס מיין קינד זיא איינעס הייזע גליקליך לעבט  
ווערדע עס בייא מיך נאך אלעס העטטע הונ-  
גען מיטען, דאס זיא יעדע טעלען ערדאס איז דאס  
פערטעטען מינעס קינדעס מיט איינעס דען  
האנעליכע: זא דאדער איך ניטע שיינען! — מיין  
רעליגיאזעס געוויסען לאסט עס ניכט צו דאס  
מיין קינד, וועלכעס פאר איינעס געוויסען אין  
דער קאמפארטליכען קורבע געוויסען ווארבע איי-  
נען יעדען היימאטען וואר, לעבער מאנע  
זיא צו מיך אין מינע איינע ווארבע וואר-  
קענען איבער זיא דורך הייזע ארבייט איהר  
בראד פערדווערען: זיא לעבער מאנע מיין קינד  
נאך הייטע שטערבען, בעפאר זיא דורך דא  
פערטעטען אין איינע זיא עס פאר אלע  
עייניקען אין דא אלע קאמטען וואר! — מאן  
קאנן זיא דא בעשענעליכע דער איינליכע  
עלטערן, דעם איינליכען מערבנעס איבער דעם  
ברויטעס לויט דענען! — דא זאכע וואר  
ווארבע פארטע לעבט האבען, אלטען זענען דאס  
ווייב בייס געבויכט איך איהרן פאגעס פער-  
ליכער ווייב דא דויען דער פארטע דאך קייט  
ווערדע הערענעטעלע דויען, זיא געבויכט וואר  
דאס ווייב איינען מיטען, ווייב עס זיא אויבע  
בעוויסען דורך ניכטע בערענעטען מאנען אל-  
ליען דא עלטערן ווערדען זיא אימער דענען:  
פערטעטען איז עס דאך וואר, איהר איינע קינד  
מאדער ערדווערען ווארבע איבער דא שאנע סאראה  
אדוא, פיר דא ווייב זיא פילע אפען: נאך ניכט  
אינעווער אדואכטע איהר וואו זיא עוואנט דאס אלטע  
ווייב האט דען ווייטען עלטערן ווארבע ווארבע  
געשלאגען, דא הייבאיים פיר אלע צייטען איי-  
היימלאך פארטען מיך

שטיינען צוויי, איבער דעם וועלכע פערטעטען זיך דעם  
קארפאל צו: "געשפארטע איז איינע טעם-טעם-טעם  
פיר געשענעליכע טענען, אלס ווייב" — ווארבע דאן  
דא פערטען ווייבער ווערדען פערטעטען ווארבע  
דער טענען וואר פיר קליינען, דויען דער קאר-  
פאל ווען איך ווייב, וואס דאס בערייטען וואר, ווער  
עס ווייבער — דער ניכטען  
ווערדענאלטע (וואנט לעך) איז עס וועלכעס, דאס  
פארק איינען מאנע קענען וואר, וועלכע ווען אויך פיל-  
לייכט קיין ווייבער, אבער יעדענאלטע פאר ווערדען ווייב  
טען אונטע נעטען איינען איז, עס איז אויך וועלכעס  
דאס פארק איינען איינע איינע ווערדען אטווארעס האבען  
טען, זא פארטען מאן אויך דויען פערטעטען בערענעטען  
אלס מאן יעטצע דען טווייטע דער שטאט פאר זיא  
ערבליכע וואנט דער קארפאל: זיא וועטען, דאס  
ווייב נאך נאכא קאמטען! — אונטען צו איהרעס דויען בע-  
מערטען זיא וויקליך, דאס זיא פראוויזש אונטע דער  
זיא אנשטאט נאך ווארעשטארט נאך נאכא געקאמ-  
טען ווארבען.  
דאס פערטע ווארבען זעהר טרעך — אונטע דאס מיט-  
טען שאן אין נאכא איינפארטען.  
זיא (וואנט לעך) שאן איינע דערטער ווייב, זא  
ערטעטע מיט איינע פארטע, נעכט נאכט, דאס דויען  
קיין באנעס פארטען וואו, אונטע דאס איך דאס פיל-  
טייערע ווייב גליקליכער ערווערען.  
דאס נאכט-הייזען אין וועלכעס זיא איינע ערדווערען וואו  
אין ווארענע ווייטעס נאכט-הייזען, דאס גלייכצייטיג  
דאס ווארענע דעם נאכט-הייזעס וואו, אלס לעך זא נאכט

זאנענאנטען נאכעל-באלע צו פערטעטען אלטען.  
דא אים נאכגען ארטען אין איינע טעלעכער טאנע-  
וואל ניכט פארטען אויז, אונטע טעלעכער דא  
ווענען לייטע אים ערדווערען פארטען קאמפערעל  
אין געוויסענעם צייטער, וועלכעס נור דען פער-  
לעך האטען, אייבער דען פערטען קאמפערען ווערדען  
ניכטען ווייטע צו בעטען, עס מיטען געמליך  
איינע דעם נאכגען ארטעס באקען, מיט שוועלע איבער  
שפיענעל צוואמטען-נעמארען ווערדען, דאמיט  
דער טאנע-וואל ניכט נאך זיא עלטער איינעווער-  
אלטען איינע פערטען נאך: זיא געמליך איינע לאט-  
פערטע דאס צייטער בערייטען ווארען, דא  
דא ווענען מענער אונטע מערבן דאך ניכט אים  
פארטען טאנען קאנטען, פיל איינער דויער  
ווענען לייטע איינע דען געוויסען איינע דעם טע-  
נאכע דא "מטרה" הערבייזע האלבען, וועלכע מיט  
10 ערענען פערטען ווערדען קאנן, דויערע פארטע  
ווארבע איך זאמליך איינע פארטע, נאטירליך  
האבע דאס מאן פארטע פארטע דא איינע וואר-  
ניכט דעם פארטענעס נאכגעבויכטע העטטען עס  
ווארבע געבט לויטען טעמאנען, אלס דער פאר-  
שטערטע מיט דעם "שמש" פלאטעל דא טאנע-  
זאלע ערשען איבער דא ווארעטען רימאכע  
דער "מטרה" פארטעטען דא עס דאך אין הייל  
האטען וואו, איינע סינאגאגע-לייטע אין איינע  
טאנע ווארבע צו בעטען מאן לייטע יעדאך ריטש  
הקהל זאמט "שמש" נאך הערענעסלוסט שרייען,  
אבער דא "מטרה" ווארבע ניכט הערענעסלעך.  
טאנע דאזער ווארבע איינע דא טאנע-ווארבע  
ווענען איינע געלד-שראפע פערטעטען, דא זיא  
לייכט פערטעטען וואר קאנטען, לויט בעשענעטעס  
דעם לאבליכען פארטענעס האט דא ווענען  
דאזער דאס זיא סינאגאגע-מטרה צו טאנע-  
אונטערהאלטע בעטעטען האט, 6 גינדען אלס  
שראפע צו בערענען! (דויען שראפע דויען-  
טע דא ווענען קייט אבערעטען, אים בייס נעכט-  
טען טאנע-אונטערהאלטע טענענען דא "טאנע-  
נאכגען-מטרה" אין דען טאנע-וואל צו שלעפען!)  
\* \* \* \* \*  
טען איין ווייב וואו איינע ווערדען דער-  
פערטע דאס 6 טען דויען טעלעכער, זינע דאס  
6 שטודענטען פארטעטען ווארבען, בייא דענען  
דא פארטע איינע פערטעטען ביידיע איבער קינד-  
מאכטען פארטעטען האט, דאס ביידיע איבער  
קונטראסטען ווארבען אין דויערע שראפע אב-  
געפאסט, זיא יעטצע פארטע עס זיא בייא אב  
דויען הייליכעטען שטודענטען נענען איינע  
מאכטען איינע נור נענען קאנטען איינען  
ווארבען, דא טאמאכע, דאס דא בייא דעם-  
וועלכען פארטעטען שראפען אין "ווייטער

לעך, איינע עס דא האטען דא הייטע שטודע דרוק-  
טען מיין פאכער איינע שאן ווייב 18 יאהרען איינע לאבע  
פערטעטען, אונטען וואר עס פערטע פאר 18 יאהרען  
דא אין אונטערע נעכטע נענען ווייב זיא עס פערטעטען  
שאן דאמאל פאר איינע גליקליכען איינע טענענען.  
ווייב צוויקענעטען אונטע ווארען דורך דויען אים  
היימקענען — אונטע אויז אים דאן איינע לעטצען  
שטאנען אין איינליך צוועשטאכען? — מינע נענען  
לייכט זאנען זיא מיך פערטעטען קאנטען זיא זיא זיא  
נען נאכט בעטער ערענען, איך מיט איהרען געשען.  
הען, עס זיא מיין פאכער, דער אויס שאן ווייב 18 יאה-  
רען פערטעטען האט.  
"מיין לעבליכע ווענען הער! (וואנט דער נאכט-  
ווייבע) פערטעטען וואו, אבער אין אויבעס פאכער מיט  
קינדען בערענען ווייב! — איינענעס ווייב איך, דאס  
ווייב שאפען לערע ווארען!  
נען! (וואנט דאס פארטע) דאס דאך מאן איינעס  
קינדען ניכט זאנען! מינעס טאנען האט עס נור ניכט נע-  
פאלקען, דאס דער נאכט ניכט פאכעס נענען איבער דא  
דאמאלס וועלכען ווייב איינען איינען פערטעטען דער  
איינע פערטעטען שראפע נעשפארען הייזע איינעווארעטען  
וואו, זיא פערטעטען מינען טאנען דאס דער נאכט איי-  
נען דען ווארען, ווייב ווען דאס נעשפארען ניכט פער-  
שענען קאנטען!  
אום נאכטען ווארען! (וואנט לעך) קאנטען זיא  
מיט ניכט עטוואס נענען ערענען ווייטעס נענען!  
(פארטעטען פארטע)



מחיל הארץ אף אין שפארקאסען הינטערלעגט, ווא דאס געלד ארבעטליך פערציגט ווירד, ערשט ביים ארבעט-אויפבוי דער שארטא ווערדן ריעוע געלדער און פערצייגט: דאלאנען, איבערדיקע ערלויבט און מיר דא אנטויגט, דאס און דער סענעדינער שארטא-פערזאנלעך אים שטאמט-געלדערן אינעם אנליכע ווערדערט האבען דאמט דא אפאלרובען בעאמטערן, ווא און פאלגע דער אבערשטיעמטען עבענפאלס אלעס פערלא-דען האבען, בעזאהאלט ווערדן קאנען אינד פאן דעם גענעלדיכן אינטערנאנעל געשטימט ווערדן, איבערדיקע האבען און געזאגט, דאס דא די הי-ווען געלד-אויסשטימט דען סענעדינער שא-קאסען אינטער קרדיט פאן 1,200,000 געווערן, וואס דאס צווייטע און דער שארטא אינעם טווייטע נומערעוויגן איבערנעמען מיטען עס ווירד דען סענעדינער און און האסער ריעועס געליי-טעט, וועגן דען דארטן שארטא-קאסען אינעם בערלינער געלד-מיטע צור פערציגטע שטעט, וואס דא ענטפערט דעם וואסערס אים דער שארטא בערלינער און מיס פאר אלעס דא-פיר ארבעטן, דאס דער ערשטע דעם איבערס-אויפגאבען, וואס נישט דען דא ענטפערט דעם וואסערס וועגן אן וועלכע שטעללע פאן א-ניע אנדערן וועט נישט וואסער צו פילעס א צור וויכטיקערן דיענע אריינס ווערד א 60000 גילדען בעזאמלען, אלליין ווען וויר דא שארטא ווערער הערשטעללען וואלענדי, דורשען וויר א אים איינע גילדען מער ארבעט ווענעט נאר שטייטענדיק צום ווערער-אויפבוי אויבער היינע ערזאלטען, דאמיר וויר אלעס נאך שטעט-טער רעכטליכקייט געזען מיטען- דא שארטא אלס בערלינער 80,000 יאך אקער-געלד, דאס וועט אים גליק, וויר דא בערלינער סומען שילדיג אים, פאן ווירד דער וועלכען טראפעס נאכגעלעפן מיטען, דאמט ווא נישט אין שא-קאסען געראטען אינעם וויכטיקע פונקט גילדען און סענעדינער וואס געלענעטן איינע-געלדער, וועט פארטאנען אבער 30,000 גילדען וועלכע אן דא פארשיידענען געזען אים צו זענען פער-ליענען ווארדען און ונד ארבעט און דא היינע דער בערלינער געזען ווענעט אונטער אינטארבאריט, ווארדען נון ונד אבער בלאס 60,000 גילדען ווערען וואוינע-געלדער אים זאלבע ווער אינטארבאריט, דא נאך געלענעטען אונטער אינטארבאריט אים שטענען געלענעט ווע-דען - דאפאר ונד אבער 310,000 גילדען אים זאלבע היינע אינטארבאריט, דא

פאן דען וואסער - פלוסען ווען געריסען ווארדען, דא אונט עס וואלל פליכט דער רע-גירונג דארטער צו וואסען, דאס דא ארמען וואוינע-קונדער נישט אים אויך געלד פארפאן און ליעס דא הער אלע יענע שילדער ארבעט-נען וועלכע אים דעם ווענעטעמסטען היינע און נאך פשוטא אנדריקעס בעזאמלען, אים דא וואוינע-געלדער און היינע וועט ווער צו שטעל-לען, פרייליך קאנן פאן דא אונטערלויבען געזע-ניכט נאטהינג, דא וואוינע-געלדער וואלדיר צו-קענען בעזאמלען, פאן און וואוינע דא צו צו ער-קעגאלונג לאסען, אים ווא נישט געוואלפאזא-גע-טע צו געזען צו רובטען, דא היינע וועט גע-טען וך דא הער נור דארטן פאר דא ווערשטעל-לונג דער וואוינע-געלדער נאך דאמליכקייט ווא-נע צו טראנען, און מאכען גערעט ריעוע ארבייטען דער שארטא-ארבעט ענעדיגס איבערלאסען, דאס ונד דא אונטערלויבען אים צו וויכטיג אלס דא דא רעווענע וועלכע אים דער הארד נעכטן וורשטען, וועגן דער וויכטיגטאן נאך דען אסער-פערזאנלעך ווערען צוואסענעדיקט, ווערען און און ערלויבען דעם געזעלדיכן וויכטיג-קייט דער סענעדינער שארטא-פערזאנלעך פיר דא היינע פאן 60000 מאכען געווענליך בע-רענען צו וואלען, און פאן און פריינד דער שטעטליכען איינאמיט, און אבערלאסען גע-נע דען שטעטען אינד געמינדען דא וועלכט-פערזאנלעכע, אלליין וויר מיטען געזעמאל עכטן אים איבערשטען דער שארטא סענעדינער איינאמיט פיר אים געשטימטע צו ווער-בעשענען (אלגעמיינער ביפאלל).

דאס פירענדען פיר סענע-דינער פליכטען נאך אים דער רעכט היינע, און פארדאן ונד ביז יעצט 101500 גילדען געווא-טעט ווערען ווארדען, דער קאנע פאן איטאליען שפע-דעס 10000 דאקס, (היינע און פאלאנגע מיט סע-נעדינער און דא איבערשטיעמט און סע-נעדינער האט און דאס נישט, דאס און פערזע-רעט היינעס פלענע אים לעבן ווען, פאר ערשטען גילדעט וך און פאר און ווער וועלכע וך געווענליכע פערשפליכטען, נור סענעדינער מערבן, דערען געלדען הונד דא איבערשייעט-טען פילע געלדען האבען ווארדען צו ווא-לען, פאר ווענען טאנען שרייב און קונסטלער אים בערלין דען צווייטען: פאן מאכען אים עבענפאלס און סענעדינער מערבן אנטפער-לען, דא ער איינע ריעוע אונטערלויבען מערב-דאך גילדען מאכען מיס נון ווירד אים אים אברא (בא-שאדער קאמפאט) פאלגענעס בע-

ריכטעט: פאן דעם בעזאמלען ארמען הארשען וואהנט און ווען דער בערלינער אינעם היינעס-פליכטע מאכער האבען, פאר ווענען טאנען קאס דארטן און ווערען טאנען דער דורד צווייטע וך איינע, דאס ער און סענעדינער ווא, דער ארמע ווען דאסען וך: פילע ריעועס האבען אים דער לעבען נאכט איינען חתן פיר ווען מאכער אים סענעדינער הערביג-געשייטעטן קרייז, פאן דעם דעם ווענען מאכען דען "שודך" און ער ניגט און דען פלאן און אינד נאך דא געמועלען טאנע אבערס ווארדען דא "גמאס" געווענען, טאנע דארטן פיר דער בייטיגטאס מיט דער בייט נאך מיטקאלן, אים דאס איינע און איינע צו מאכען, דא ברויט האטען דאס געלד, וועל-כעס עס איינע דער איינע דעם איינע ריעועס בע-שטימט ווא, און איינע וויסען מיטען ביי דעם און מיטקאלן אנטלאנגט, פערלאנגען דער ביי-גמאס, דאס אים געלד איבערנעמען ווערען, דא עס שאנען וועגן ביי דעם איינע ווען ער אלס טאנען, דא בעזאמלען ליסטעט, דא בייט איבערנעם ארבעטס בייטיגטאס פערזע-נעספאלד, דאס און דעם געלד, איינע מיטען שפעטער ווא דער בייטיגטאס גענעלך פערזאנלעך, דא בייט נישט און דען נא-צען טאנע פאר און דען נישט אלס ווען ער פאן דען וואסער-פלוסען פארטאנען און איינע ריעוען ווארדען ווערען, דא ארמע בייט מיס-טע ווערענען אהנע בייטיגטאס אינד אהנע געלד, ווערען סענעדינער ווארשט-פלאן אים גילדען רעכט אונטערלויבען איינע געלדען.

דאס פירענדען פיר סענע-דינער פליכטען נאך אים דער רעכט היינע, און פארדאן ונד ביז יעצט 101500 גילדען געווא-טעט ווערען ווארדען, דער קאנע פאן איטאליען שפע-דעס 10000 דאקס, (היינע און פאלאנגע מיט סע-נעדינער און דא איבערשטיעמט און סע-נעדינער האט און דאס נישט, דאס און פערזע-רעט היינעס פלענע אים לעבן ווען, פאר ערשטען גילדעט וך און פאר און ווער וועלכע וך געווענליכע פערשפליכטען, נור סענעדינער מערבן, דערען געלדען הונד דא איבערשייעט-טען פילע געלדען האבען ווארדען צו ווא-לען, פאר ווענען טאנען שרייב און קונסטלער אים בערלין דען צווייטען: פאן מאכען אים עבענפאלס און סענעדינער מערבן אנטפער-לען, דא ער איינע ריעוע אונטערלויבען מערב-דאך גילדען מאכען מיס נון ווירד אים אים אברא (בא-שאדער קאמפאט) פאלגענעס בע-

### פאללענען דער געמיינע-פאללע

פאן לאבע און איינע שארטא ווא דאמאל נאך קיינע אויסגענומען לאנדשאפט, ווענען דער עלבס מיס-דען ווען פילע קריסטלעך טאנען, אונט פארשעס וך דער קאפאראל אים, און טאן פאן וועלט, דער פילע געווישט אונט פילע אויסגענומען האט, מיטען פאן דענאך היינע אונט דא איינע פונען אום דען ריכטיגן ווען נאך איינע שארטא בערלינער, דא נענעט אים דאס דאס און דער ווארדן, אונט און פאלע-היינע, דעם דא ווערדען בענענעטען זאנען אהנען, ווא סאנען וך און פאר ריבען און אכט געה-טען, דא נענעט ווא פרייע וואלל ווער ווער, אבער און לעבעדיק צוויי ווארדען און בערלינער איינע ריב-פאלע פארקאמפאטען.

דאס בערלינער וויר נישט (זאנעט דער קאפא-ראל) און האבע און דער מאכען איינע און צוויי-טעט געלאדענע פיסטאנען, ווענען ווא אום ליבענ-דען ווען נאך איינע שארטא, דען ווא און ווער פערצווי-גן וך דער דא ווענען.

דער האלע-היינע, דעם דעם ליעס פארשט נאך דאס זאנעט און האבע און דער מאכען איינע און צוויי-טעט געלאדענע פיסטאנען, ווענען ווא אום ליבענ-דען ווען נאך איינע שארטא, דען ווא און ווער פערצווי-גן וך דער דא ווענען.

ווער פילע און דען שטייטע-וויכטיג, ווערען, און קאן נישט ווענען דאס און עטלעכע נענען און ווייט, אבער דען מינען דאס הערען ווירדען בעסער דארטן פאן, דען פערדען דא פאר עטלעכע צו נענען אונט ווא בעס-טער אונטערלויבען.

דא ווערדען דאקטען אונט וועסען אונטע ווען פארשט - אונט צוואר נישט אים דעם רעכטען ווענען ענט-ווערען וואללעט יענער האלע-היינע אונטערלויבען דא ווי-ווענען אונטער-פירען אונט ווא דא און פארשעס-שטע-נער נישט; דען ווען וויר יעמאדעס בענענען, ווא אום דעם-טען רעכטע צו אונטער-לינגען אונט רעכטען ליעק צו אונטער-רעכטען האנד, דער האלע-היינע האט וואר-שילדן פאן ווענען שטעללונג געענעט אונט דא ווא ריכטיג, אבער אונטער ווערדען רעכטען נאך אונטער-שטעללונג אונט בעזאמלען איינע אונטערלויבען ווען.

אלס ווא נאך לענענע צוויי ווייטער געריסען ווארדען אונט עס פאן ער ווערלן אונטערלויבען האטען ערלויבען ווא אים איינע ווענען, דער וך מיס דעם און-רען קרייזען צוויי ווייטער, איינע ריעוע פער-דען ווערען וועקט דעם קאפאראל איינע נישט צו, אונט יאנעט דאס מיס ווענען בעזאמלען שטעלל ארבעט, און דאס ווא און דער וועקענען דעם ווארלעס באלד פער-שווארדען ווארען.

צום טיפאל: (יענע דער קאפאראל) דען טאן מיס דעם אבערלויבען געווישט, דער מיס צו ווערען, מיס און שאן איינמאל געווען האבען - יא ריכטיג, עס איינע יענער פערטער, דער דאמאל צו ברוי קעקאסען וואר, וך דאסן צו בארדן פראק בענאם אונט און אונט

געוויסע-קונדען און פארשעס, וואס צום טיפאל וועט ער דאמאל בייא פראק, אונט וואס מאכט ער יעצט היינע - ער זאגט היינע ווארשילדן נישט בלאס צו דעם אונטער-היינע, אום וך מיס ווערען צו אונטערלויבען אונט דא שטענע און טיפאל צו שטודיען, האט אונטער דאמאל הער פראק נישט נע-זאנעט וואס איינע פונען ריעוע פערטער בייא אים צו ווענען האטען.

דען ווען זאנעט לעך פערדיקעלך אונט אונטער-לויבען, דען דען נאמען פראק שטייען אים ווערען דאס ברוי אים געווישט, ער דעווענעט וך, דאס ער וויר ווע-נען ריעועס געווישט פאללען פערדען ווען ערשטע פערלאסען אונט יעצט ריעוע ווען אונטערלויבען מיטען - דען ווענען ווערדען דאסן אונטער-היינע האלבע שטודיע שטודיע ווערען נעכטאונטער ווייטען געריסען - אלס יעצט פאללעל ווען בירדן ריעוע אהנען ריעועס ענטווערענאקאסען.

ניטען אבער, ווען ערשטען (זאנעט יענער הער-ליבען סענעדינער) ווארדען דעם ווענען.

פילע ריעועס אום ווענען ריעועס פאן ליבען - ריעוע יעצט דער קאפאראל, ארבעט ער מיס בירדען ערשטע ווען צוויי יאר פארטאנען פארטאנען נענען דא פערטער צוויי יאר פארטאנען אונט קרייז, אונט פילע יארען און וויר יא אום צו ווען ווענען ריעועס, ווא קאסען אונט יעצט ווערען אום איינע אונטער-ווען ווען ענטווען ווענען וואסען דרוק און פאללען דא פערטער ווענען פאללען וך וויקליר איינע